

Při pohledu na reprezentativní díla současné české architektury by se mohlo zdát, že ideály a praxe funkcionalismu jsou stále odkazem, který je při vzniku velké části staveb tím nejživotnějším a dosud nejvíc inspirativním.¹ Pokud se ale zamyslíme nad urbanisticky a architektonicky bezútěšnou realitou života v mnoha oblastech, které byly zastavovány v období uplynulých šedesáti let, dojdeme ke stejnému závěru: máme před sebou výsledek určité aplikace funkcionalistických východisek. Tento triviální paradox může mít na první pohled dva druhy příčin: buď je něco v nepořádku se samotnou povahou hnutí, nebo je mu špatně rozuměno a jeho výsledky jsou využívány k obhajobě nehodnotné architektonické tvorby. Taková distinkce se jeví být uspokojivou: vila Tugendhat v Brně a Müllerova vila v Praze, stavby univerzálně přijímané do kánonu modernistické architektury, vznikly na zakázku zámožných objednatelů v době, která je mnohými vnímána jako neproblematické období, v němž společenské klima přálo vzniku ambiciózních a společenská kritéria bořících artefaktů i teoretických koncepcí. Vysvětlení úpadku zejména rezidenční architektury po roce 1948 pak lze chápat jako jeden z mnoha znaků obecného poklesu životní úrovně i kvality veřejné správy v dobách komunistické diktatury. Využívání funkcionalistických argumentů na podporu vzniku obtížně obyvatelné architektury je možné vnímat jako jeden z dalších příkladů zneužití jazyka a projev dobových demagogií.